

Годишње истраживање о потрошњи грађевинског и погонског материјала

Београд, 2007.

МЕТОДОЛОГИЈЕ И СТАНДАРДИ – Годишње истраживање о потрошњи грађевинског и погонског материјала

Издавач

Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића бр. 5

За издавача

Др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији
обавезно је навођење извора.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
006+311

МЕТОДОЛОГИЈЕ и стандарди / Републички
завод за статистику Србије ; за издавача
Драган Вукмировић. - 2003, бр. 1- . -
Београд (Милана Ракића 5) : Републички
завод за статистику Србије, 2003- (Београд
: Републички завод за статистику Србије). -
29 cm

ISSN 1451-7477 = Методологије и стандарди
- Републички завод за статистику Србије

COBISS.SR-ID 112201996

ПРЕДГОВОР

Републички завод за статистику Србије објављује статистичке стандарде на основу којих се реализује годишње истраживање о потрошњи грађевинског и погонског материјала – ГРАЂ-13. Садржај стандарда чине: методолошке основе, организација истраживања и инструменти за спровођење истраживања и обраду података.

Подаци за истраживање о потрошњи грађевинског и погонског материјала прикупљају се од 1957. године. Последња свеска Методолошких материјала из ове области објављена је 1987. године (едиција Методолошки материјали, свеска бр. 304, Савезни завод за статистику). Измене и допуне садржаја ради реализације захтева корисника урађене су у 2002. години. У овој публикацији Републички завод за статистику објављује измењене обрасце и упутства. Приликом спровођења промена чувана је суштина методолошких основа и одржана упоредивост готово свих података.

Упутство садржи сва неопходна методолошка објашњења, која се односе на циљ и предмет истраживања, дефиниције, јединице посматрања, организацију и спровођење истраживања, као и на обраду података и публиковање резултата, и намењено је учесницима у спровођењу истраживања и корисницима података.

Београд, 2007.

Директор
Др Драган Вукмировић

САДРЖАЈ

Страна

ПРЕДГОВОР	3
Увод	7
ПРАВНИ ОСНОВ ИСТРАЖИВАЊА	8
МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ	8
Циљ истраживања	8
Предмет истраживања	8
Јединице посматрања	8
Извештајне јединице	9
Адресар извештајних јединица	9
Прикупљање података	9
ДЕФИНИЦИЈЕ	9
ОРГАНИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА	10
Органи за спровођење истраживања	10
Рокови за снимање и прикупљање података	11
Обрада и публикување података	11
Обрасци	11
Списак обрадних табела	11
ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА	13
Годишњи извештај о радовима у иностранству (са упутством) – ГРАЂ-13	15

Увод

Годишњи извештај о потрошњи грађевинског и погонског материјала спроводи се као самостално истраживање од 1957. године, с тим што је у периоду 1957-1964. године било саставни део комплексног годишњег извештаја за грађевински објекат. У међувремену су начињене мање измене у садржини листе грађевинских материјала.

До прве веће промене дошло је 1967. године, када су листа материјала и јединице мере прилагођене тренутним потребама, док је концепција истраживања остала иста. За 1968. годину спроведено је додатно тромесечно истраживање, као пробно, али се даље од тога није отишло односно истраживање је остало годишње.

Значајна ревизија урађена је 1982. године и састојала се у следећем: образац је прилагођен аутоматској обради података, додато је шифарско повезивање врсте материјала с номенклатуром индустријских производа и измењена је и допуњена листа материјала.

Последња измена у 2002. години односи се такође на промену листе материјала у циљу њеног осавремењавања и прилагођавања новој Номенклатури индустријских производа. Овим интервенцијама није поремећена упоредивост временских серија.

ПРАВНИ ОСНОВ ИСТРАЖИВАЊА

Статистичко истраживање о потрошњи грађевинског и погонског материјала спроводи се на основу Закона о статистичким истраживањима и према годишњем Програму статистичких истраживања Републике Србије.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ истраживања

С обзиром на то да је грађевинарство велики потрошач разноврсних материјала и услуга истраживање потрошње у грађевинарству омогућава да се дође до сазнања о великом делу тржишта репродуктивних материјала и бројним особеностима грађевинске технологије. Стога је циљ овог истраживања јесте да обезбеди обавештења о променама у нивоу и структури утрошака у грађевинарству. Тај општи циљ постиже се прикупљањем података о потрошњи грађевинског и погонског материјала (за више од 100 различитих врста).

Резултати истраживања се користе за потребе планирања, за анализу развоја технологије грађења, контролу индекса физичког обима грађевинске производње и израду енергетских биланса

Предмет истраживања

Предмет истраживања јесу:

1. Количине уграђеног грађевинског и погонског материјала, вредност уграђеног материјала, количина залиха на крају извештајне године и просечне цене утрошеног материјала. *Материјал* о ком се прикупљају подаци груписан је према врсти (видети дефиниције).

2. Количине уграђеног материјала и залиха исказују се у јединици мере која се најчешће примењује у пракси.

Јединице посматрања

Јединице посматрања су предузећа која се баве извођењем грађевинских радова као главном или споредном делатношћу и у ту сврху користе материјал:

- за градњу објекта,
- за одржавање и ремонт машинског и возног парка,
- за погон машинског и возног парка и за огрев, и
- канцеларијски и остали помоћни материјал.

Количине материјала чије је учешће у укупном утрошку знатно исказане су у одговарајућој јединици мере, а ситан материјал, канцеларијски и помоћни материјал исказани су само помоћу вредносних показатеља.

Извештајне јединице

Извештај о потрошњи грађевинског и погонског материјала попуњавају сва предузећа која су у току године за коју се подноси извештај изводила радове новоградње, доградње, реконструкције, адаптације, модернизације, великих оправки и редовног одржавања.

Адресар извештајних јединица

Адресар извештајних јединица за ово истраживање формира се на основу Статистичког пословног регистра, односно користи се адресар на основу кога се спроводи годишње истраживање о грађевинским радовима и састоји се од:

- свих правних лица која су према Класификацији делатности разврстана у сектор Ђ – Грађевинарство и
- правних лица која нису разврстана у ту делатност, али имају јединице које обављају грађевинске радове.

Прикупљање података

Истраживање се спроводи извештајном методом. Извештајна јединица у образац уноси податке о целокупном грађевинском материјалу који је уграђен у објекте на којима је изводила радове, односно о целокупном утрошеном материјалу, без обзира на то да ли је материјал набавила сама или посредством инвеститора. Извештајем се не обухвата материјал књиговодствено евидентиран и другом предузећу по било ком основу уступљен, као и материјал који је већ једном употребљен (нпр. од порушене грађевине).

Утрошак грађевинског и погонског материјала приказује се за цело грађевинско предузеће које подноси извештај, укључујући и утрошак електричне енергије и огревног материјала за заједничке службе. Неграђевинска предузећа приказују утрошак грађевинског материјала само за пословне јединице које изводе грађевинске радове, као и утрошак погонског и осталог материјала само за њене потребе.

Извор података је књиговодствена евиденција.

Извештајне јединице попуњене обрасце достављају надлежном подручном одељењу или организационој јединици завода за статистику.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Материјал за који се прикупљају подаци груписан је према врсти у следеће групе:

1. елементи за зидање,
2. елементи за таванице и сводове,
3. префабриковани елементи и готове конструкције,
4. везивни материјал,
5. агрегати и профилисани материјал од камена,
6. материјал за армирање и причвршћивање,
7. дрвена грађа,
8. изолациони материјал и премази,
9. материјал за покривање кровова,
10. материјал за подове и облагање зидова,

11. материјал за инсталације воде, канализације, грејања и вентилације,
12. материјал за инсталације јаке и слабе струје,
13. остали материјал и елементи за уграђивање, и
14. утрошени погонски материјал.

У оквиру групе, материјал је даље разврстан у одговарајући број подгрупа. На пример, у оквиру групе *елементи за зидање* налазе се следећи материјали: пуна опека, опека - шупља, фасадна опека - пуна, шупљи блокови (на бази глине), фасадни блокови, опека и блокови на бази цемента, шљаке и згуре и опека и блокови од осталих материјала (керамзит, сипорекс и др.).

За сваки наведени материјал у упитник се уносе подаци о *утрошеној количини, вредности, залихама и просечној цени*. Количина уграђеног, односно утрошеног материјала исказује се у јединицама мере које су одштампане у самој табели на обрасцу. Од пресудног је значаја да се прикажу подаци о количини стварно употребљеног материјала у извештајном периоду, а не набављеног материјала.

Уколико се нека од јединица мере разликује од јединица мере којима се ти материјали воде у књиговодству, треба их прерачунати на основу норматива који постоје у пракси. Један блок нестандардног формата прерачунава се на стандардни на основу запремине. Ако по својој запремини замењује три опеке нормалног формата (димензије 25x12x 6,5), онда се број таквих блокова множи са три.

Уколико је јединица мере у којој извештајна јединица евидентира бензин и дизел гориво литар, прерачунавање у тоне врши се на основу следећих коефицијената: 1 лит. бензина = 0,741 kg; дизел гориво 1 лит. Д-1 = 0.822 kg; 1 лит. Д-2 = 0,839 kg.

Вредност уграђеног, односно утрошеног материјала исказује се у стварним ценама на основу фактуре. Уколико предузеће евидентира набављен и утрошен материјал у планским ценама, треба да га искаже у стварним ценама. У вредност материјала укључују се и трошкови транспорта до главног стоваришта извештајне јединице или до градилишта.

Количина залиха на крају године представља неуграђен материјал, било да се налази на градилиштима или је враћен у централни магацин.

Просечна цена у динарима добија се дељењем вредности утрошеног материјала са количином утрошеног материјала, што је дефинисано на самом обрасцу.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У припремама и спровођењу ових истраживања учествују Републички завод за статистику Србије, Сектор за статистику АП Војводине и подручна одељења Завода, а као извршиоци истраживања - одговорна лица у извештајним јединицама.

Завод утврђује методолошке основе и инструменте за спровођење истраживања, израђује упутства за организацију и спровођење истраживања, штампа обрасце и упутства за попуњавање, стара се о благовременом спровођењу истраживања, дистрибуира обрасце, контролише примљен материјал, обрађује податке и припрема резултате истраживања.

Подручним одељењима Завода обавезе и надлежности одређује Завод односно Сектор за статистику и оне се састоје у: ажурирању адресара, достављању упитника извештајним јединицама, пружању помоћи извештајним јединицама код попуњавања извештаја, контроли обухвата, шифрирању упитника и тачности података. Поред тога, обављају и друге послове за које их задужи Завод односно Сектор за статистику.

Одговорна лица у извештајним јединицама састављају извештаје према упутствима која им доставља надлежни статистички орган.

Рокови за снимање и прикупљање података

Снимање података о потрошњи грађевинског и погонског материјала обавља се током априла текуће године за претходну.

Рокови за извештајне јединице, као и за подручна одељења, одређују се на основу годишњег Програма статистичких истраживања.

Обрада и публиковање података

После контроле обухвата извештајних јединица, контроле тачности и потпуности података, шифрирања података, преношења на електронске медије, спровођења рачунске и логичке контроле, исправни подаци аутоматски се обрађују за Републику Србију, централну Србију и Војводину, према седишту извештајне јединице.

Резултати обраде годишњег истраживања о потрошњи грађевинског и погонског материјала објављују се у Статистичком годишњаку Србије.

Обрасци

При спровођењу годишњег истраживања о потрошњи грађевинског и погонског материјала користи се образац Годишњи извештај о потрошњи грађевинског и погонског материјала (ГРАЂ-13).

Списак обрадних табела

1. Уграђен – утрошен материјал, залихе материјала и просечне цене на нивоу територија и
2. Уграђен – утрошен материјал, залихе материјала и просечне цене на нивоу округа.

Већина података из обрадних табела биће доступна у базама података на заводском веб сајту.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОТРОШЊИ ГРАЂЕВИНСКОГ И ПОГОНСКОГ МАТЕРИЈАЛА У _____ ГОДИНИ

ПОДАЦИ О ИЗВЕШТАЈНОЈ ЈЕДИНИЦИ ЗА КОЈУ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЕШТАЈ

а) Пословно име _____

(Пословно име предузећа или назив дела предузећа на који се односе подаци)

б) Општина _____ Место _____

Улица и кућни број _____ Телефон _____

Подручно одељење _____
(Попуњава статистика)

Матични број _____

Идентификација _____
у СНР (Попуњава статистика)

Шифра општине _____

Шифра делатности _____

Број попуњених редова _____

Шифра групе матери- јала	Редни број у под- групи	Врста материјала	Јединица мере	Утрошено		Количина залиха на крају _____ год.	Просечна цена у дин. (6x1000)/5
				количина	вредност у хиљ. дин.		
1	2	3	4	5	6	7	8

	00	УКУПНО збир свих попуњених редова					

01 ЕЛЕМЕНТИ ЗА ЗИДАЊЕ

01	01	Пуна опека	хиљ. ком. НФ				
	02	Шупља опека	хиљ. ком. НФ				
	03	Фасадна пуна опека	хиљ. ком. НФ				
	04	Шупљи блокови (на бази глине)	хиљ. ком. НФ ¹⁾				
	05	Фасадни блокови	хиљ. ком. НФ ¹⁾				
	06	Опека и блокови на бази цемента, шљаке и згуре	хиљ. ком. НФ ¹⁾				
	07	Опека и блокови од осталих матер. (керамзит, сипорекс и др.)	хиљ. ком. НФ ¹⁾				

02 ЕЛЕМЕНТИ ЗА ТАВАНИЦЕ И СВОДОВЕ

02	01	Монта блокови и уложна опека	хиљ. ком. НФ ¹⁾				
	02	Полумонтажне и монтажне гредице за сводове (елементи од глине)	хиљ. м				
	03	Блокови за таванице и сводове (на бази цемента)	хиљ. ком.				

¹⁾ Нормални формат има размере 25 x 12 x 6,5 cm. Један блок нестандардног формата прерачунава се на стандардни на основу запремине. Ако блок по својој запремини замењује 3 опеке нормалног формата, онда се број таквих блокова множи са 3.

Шифра групе матери- јала	Редни број у под- групи	Врста материјала	Јединица мере	Утрошено		Количина залиха на крају год.	Просечна цена у лин. (6x1000)/5
				количина	вредност у хиљ. дин.		
1	2	3	4	5	6	7	8

03 ПРЕФАБРИКОВАНИ ЕЛЕМЕНТИ И ГОТОВЕ КОНСТРУКЦИЈЕ

03	01	Лаке грађевинске плоче за израду спољних зидова	m ²				
	02	Плоче за облагање зидова	m ²				
	03	Лаке грађевинске плоче за израду преградних зидова	m ²				
	04	Лаке грађевинске плоче за израду плафона и таваница	m ²				
	05	Лаке грађевинске плоче за изолацију	m ²				
	06	Гипсане плоче свих врста	m ²				
	07	Челичне конструкције за мостове	t				
	08	Остале челичне констр. свих врста (кровови, стубови, оквири, скеле и сл.)	t				
	09	Грађевинске констр. и префабрик. елементи за нискоградњу	t				
	10	Грађевинске констр. и префабрик. елементи за високоградњу	t				
	11	Дрвене конструкције (готове конструкције кровова)	m ³				

04 ВЕЗИВНИ МАТЕРИЈАЛ

04	01	Негашени креч	t				
	02	Хидратисани креч	t				
	03	Печени гипс	t				
	04	Портланд цемент	t				
	05	Остале врсте цемента	t				
	06	Пластифицирана везива (беомал, далмал и сл.)	t				
	07	Цементни малтери свих врста	m ³				
	08	Свеж бетон	m ³				
	09	Асвалт	t				

05 АГРЕГАТИ И ПРОФИЛИСАНИ МАТЕРИЈАЛ ОД КАМЕНА

05	01	Профилисани материјал од камена (ивичњаци, колобрани, камене коцке и др.)	m ³				
	02	Ломљени технички камен и мермер свих врста	m ³				
	03	Туцаник и камена ситнеж	m ³				
	04	Агрегати за бетон	m ³				
	05	Шљунак	m ³				
	06	Песак	m ³				
	07	Терацо-гранулати	t				

06 МАТЕРИЈАЛ ЗА АРМИРАЊЕ И ПРИЧВРШЋИВАЊЕ

06	01	Бетонски челик	t				
	02	Црна и поцинкована жица	kg				
	03	Остали тешки, средњи и лаки профили гвожђа	t				
	04	Разни елементи за армирани бетон (арматурне мреже, зидна платна, решеткасти носачи од жице и др.)	t				
	05	Ексери	kg				

Шифра групе матери- јала	Редни број у под- групи	Врста материјала	Јединица мере	Утрошено		Количина залиха на крају . год.	Просечна цена у дин. (6x1000)/5
				количина	вредност у хиљ. дин.		
1	2	3	4	5	6	7	8
07 ДРВЕНА ГРАЂА							
07	01	Грађа четинара (резана, тесана)	m ³				
	02	Грађа четинара (обла)	m ³				
	03	Грађа лишћара (резана, тесана)	m ³				
	04	Грађа лишћара (обла)	m ³				
	05	Плоче за оплату	m ³				
	06	Јамска грађа	m ³				
	07	Прагови свих врста	ком.				
08 ИЗОЛАЦИОНИ МАТЕРИЈАЛ И ПРЕМАЗИ							
08	01	Кровне лепенке свих врста	ролна				
	02	Битумен, битумит, битуменска јута, траке, масе, емулзија итд.	t				
	03	Стиропор	kg				
	04	Остали изолациони материјали (стаклена вуна, минер. вуна итд.)	t				
	05	Боје (свих врста) и лакови	kg				
09 МАТЕРИЈАЛ ЗА ПОКРИВАЊЕ КРОВОВА							
09	01	Валовити и равни материјал од салонита и азбеста	m ²				
	02	Цреп, равни (бибер), валовити и фалцовани	хиљ. ком.				
	03	Остали матер. за кровове (бетонски цреп, пластичне плоче, тегола и др.)	m ²				
10 МАТЕРИЈАЛ ЗА ПОДОВЕ И ОБЛАГАЊЕ ЗИДОВА							
10	01	Винил и азбестне плоче и остале вештачке масе за подове	t				
	02	Керамичке плочице (зидне, подне и фасадне)	m ²				
	03	Камене и мермерне плоче за облагање	m ²				
	04	Плочице од млевеног камена и мермера	m ²				
	05	Терацо плоче	m ²				
	06	Шпер, панел, лесонит и остале плоче на бази дрвета	m ²				
	07	Паркет (буков, храстов и др.)	m ²				
	08	Ламелирани паркет	m ²				
	09	Плафонске и зидне облоге, бродски под, ламперије	m ²				
	10	Плоче од пластичних маса за зидове	m ²				
	11	Зидни тапети свих врста	m ²				
11 МАТЕРИЈАЛ ЗА ИНСТАЛАЦИЈЕ ВОДЕ, КАНАЛИЗАЦИЈЕ, ГРЕЈАЊА И ВЕНТИЛАЦИЈЕ							
11	01	Бешавне цеви	kg				
	02	Шавне цеви	kg				
	03	Ливене цеви и фазонски делови	kg				
	04	Пластичне цеви свих врста	kg				
	05	Фитинзи и прирубнице	kg				
	06	Оловне цеви	t				
	07	Канализационе цеви од керамике	t				
	08	Азбестно-цементне цеви	t				
	09	Бетонске цеви свих врста	t				

Шифра групе матери- јала	Редни број у под- групи	Врста материјала	Јединица мере	Утрошено		Количина залиха на крају год.	Просечна цена у дин. (6x1000)/5
				количина	вредност у хиљ. дин.		
1	2	3	4	5	6	7	8

11 МАТЕРИЈАЛ ЗА ИНСТАЛАЦИЈЕ ВОДЕ, КАНАЛИЗАЦИЈЕ, ГРЕЈАЊА И ВЕНТИЛАЦИЈЕ

11	10	Санитарна керамика	ком.				
	11	Санитарна опрема од лима и ливеног гвожђа	ком.				
	12	Санитарна опрема од пластичних маса	ком.				
	13	Остала керамика за грађевинарство (каљеви за пећи и камине, техничка керамика и др.)	ком.				
	14	Котлови за грејање	ком.				
	15	Радијатори свих врста	m ²				

12 МАТЕРИЈАЛ ЗА ИНСТАЛАЦИЈЕ ЈАКЕ И СЛАБЕ СТРУЈЕ

12	01	Бакарна ужад и жице	kg				
	02	Жица од алуминијума и легура алуминијума	kg				
	03	Ужад од алуминијума и алуминијум-ферума	kg				
	04	Изолувани проводници (ПВЦ масом, гумом и сл.)	m				
	05	Каблови свих врста	m				
	06	Инстал. материјал (прекидачи, утикачи, кутије, сиј. грла)	хиљ. дин.				
	07	Електроизолатори свих врста	t				

13 ОСТАЛИ МАТЕРИЈАЛ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА УГРАЂИВАЊЕ

13	01	Железничке шине и прибор	t				
	02	Црни лим	kg				
	03	Поцинковани и цинковани лим	kg				
	04	Алуминијумски лим	kg				
	05	Термоизолационо стакло	m ²				
	06	Остале врсте равног стакла	m ²				
	07	Конструкције обојених метала (прозори, врата, ролетне итд.)	t				
	08	Грађевински метални елементи (лимене цеви и димњаци, челични прозори, врата, жалузине)	t				
	09	Врата и прозори свих врста	ком.				
	10	Материјал за уграђивање (уграђени намештај, ролетне)	хиљ. дин.				
	11	Остали непоменути материјал (за ремонт и одржавање машина и возила, канцеларијски материјал и др.)	хиљ. дин.				

14 УТРОШЕНИ ПОГОНСКИ МАТЕРИЈАЛ

14	01	Електроенергија	MWh				
	02	Угаљ свих врста	t				
	03	Бензин свих врста (1 лит. = 0,741 kg)	t				
	04	Дизел гориво (1 лит. Д-1 = 0,822 kg) (1 лит. Д-2 = 0,839 kg)	t				

МАТЕРИЈАЛ С ВЕЋИМ УТРОШКОМ, А НИЈЕ ОБУХВАЋЕН ПРЕДВИЂЕНИМ ПОЗИЦИЈАМА

	01						
	02						
	03						

Име и презиме лица које је попунило упитник

Потпис руководиоца

(М.П.)

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ГРАЂ-13

Извештај о потрошњи грађевинског и погонског материјала попуњавају сва предузећа која су у току године за коју се подноси извештај изводила радове новоградње, доградње, реконструкције, адаптације, модернизације, великих оправки и редовног одржавања.

Извештајна јединица попуњава један образац за сав грађевински материјал који је уграђен у објекте на којима је изводила радове, односно за сав утрошени материјал, без обзира на то да ли је материјал набавила сама, посредством инвеститора или га је сама произвела.

Извештајем се не обухвата материјал књиговодствено евидентиран и другом предузећу по било ком основу уступљен, као и материјал који је већ једном употребљен (нпр. од порушене грађевине).

Утрошак грађевинског и погонског материјала приказује се за цело грађевинско предузеће које подноси извештај, укључујући и утрошак електричне енергије и огревног материјала за заједничке службе. Неграђевинска предузећа приказују утрошак грађевинског материјала само за пословне јединице које изводе грађевинске радове, као и утрошак погонског и осталог материјала само за њене потребе.

Идентификациони подаци

а) Пословно име – Уписује се пословно име под којим предузеће послује. Ако се извештај односи на пословну јединицу, поред пословног имена предузећа уписује се и име јединице.

б) Адресне податке.

Такође треба попунити матични број; део предузећа уписује и редни број дела предузећа, шифру општине и шифру делатности.

Попуњавање табеле

У табелу се уписују подаци за све одштампане врсте материјала, на основу евиденције материјалног књиговодства, без обзира на то да ли је извештајна јединица за коју се подноси извештај материјал купила, сама произвела или га је добила од инвеститора. Уколико се даје податак за префабрикован елеменат или нпр. малтер и бетон, не треба приказивати материјал који је утрошен за њихову производњу (цемент, песак, шљунак и др.)

Врсте материјала разврстане су у 14 група (елементи за зидање, елементи за таванице и сводове, префабриковани елементи и готове конструкције, везивни материјал, агрегати и профилисани материјал од камена, материјал за армирање и причвршћивање, дрвена грађа, изолациони материјал и премази, материјал за покривање кровова, итд.). Свака група разврстана је на одређен број подгрупа врста материјала. У наставку упутства дата су објашњења само за неке подгрупе врста материјала ради тачнијег попуњавања упитника.

У групи „**Префабриковани елементи и готове конструкције**” обухватају се све врсте лаких грађевинских плоча које се користе за наведену намену, осим плоча од дрвета. Врсте „**Грађевинске конструкције и префабриковани елементи за нискоградњу и високоградњу**“ обухватају елементе од цемента, песка, шљунка, плинобетона и сличних материјала.

Врстом „**Агрегати за бетон**“, која се налази у групи „**Агрегати и профилисани материјал од камена**“, обухваћени су природни и дробљени агрегати. Под природним агрегатима

подразумева се природна мешавина добијена из речног корита и плавина и користи се непрерађена. Дробљени агрегат се добија дробљењем или мљењем каменог материјала. „Шљунак“ подразумева гранулисани шљунак за асфалтне и бетонске радове.

Плоче за оплату, из групе дрвена грађа, обухватају све врсте плоча од дрвета (резане грађе или шпер-плоче).

Инсталациони материјал обухвата: аутоматске инсталационе осигураче, прекидаче, утикаче, кутије, грла за сијалице, трансформаторе за звонца, кућну сигнализацију и остали инсталациони материјал.

Врстом „**Врата и прозори свих врста**“ обухватају се и застакљени и незастакљени прозори и врата, уграђени намештај и ролетне сврставају у ред „**Материјал за уграђивање**“, а материјали за ремонт и одржавање машинског и возног парка, канцеларијски материјал, помоћни материјал радних јединица и сл. сврставају се у ред „**Остали непоменути материјал**“ (група остали материјал и елементи за уграђивање).

Уколико извештајна јединица због специфичности посла има значајан утрошак неких материјала који нису обухваћени предвиђеним позицијама, потребно је да се утрошак тих материјала упише у за то предвиђену табелу на крају обрасца „**Материјал с већим утрошком, а није обухваћен предвиђеним позицијама**“.

Количина уграђеног, односно утрошеног материјала исказује се у јединицама мере које су одштампане у самој табели. Уколико се нека од јединица мере у табели разликује од јединица мере којима се ти материјали воде у књиговодству, треба их прерачунати на основу норматива који постоје у пракси. Један блок нестандардног формата прерачунава се на стандардни на основу запремине. Ако по својој запремини замењује три опеке нормалног формата (димензије 25 x 12 x 6,5), онда се број таквих блокова множи са три.

Уколико је јединица мере у којој извештајна јединица евидентира бензин и дизел гориво литар, прерачунавање у тоне ради се на основу следећих коефицијената: 1 лит. бензина = 0,741 kg; дизел гориво 1 лит. Д-1 = 0.822 kg; 1 лит. Д-2 = 0,839 kg.

Вредност уграђеног, односно утрошеног материјала исказује се у стварним ценама на основу фактуре, а не у планским ценама. Уколико предузеће евидентира набављен и утрошен материјал у планским ценама, дужно је да га исказе у стварним ценама. У вредност материјала укључују се и трошкови спољњег транспорта.

Количина залиха на крају године представља неуграђен материјал, било да се налази на градилиштима или је враћен у централни магацин.

Просечна цена у динарима уписује се целим бројевима (без децимала). Израчунава се дељењем вредности утрошеног материјала у динарима (кол. 6 x 1000) са количином утрошеног материјала (кол. 5) како је дефинисано на самом обрасцу (кол. 8).

Штампано у Републичком заводу за статистику

Припремила Група за статистику грађевинарства: мр Славица Гажо и Милка Ђука

Редакција

Руководилац: мр П. Чановић

Чланови: Г. Бјелобрк, мр Љ. Живадиновић и М. Смолчић

Лектор: Емилија Видановић

Технички уредник: Загорка Раденковић

ШТАМПА

Републички завод за статистику Србије, Београд, Милана Ракића 5

Телефон: 2412-922 • Телефакс: 2411-260

Број страна: 22 • Тираж: 100